

Voimmeko saavuttaa tietoa totuudesta?

Pekka Ervastian luento 18/5 1912 Viipurissa

Kun asetamme itsellemme tällöisen kysymyksen, voimmeko saavuttaa tietoa totuudesta, silloin meidän ensin täytyy määritellä, mitä tarkoitamme sanalla totuus. Sillä tiedämme, että ihmiset määrittelevät tätä käsitettä eri tavalla. Sangan paljon ihmisiä on, joiden mielestä totuus on aivan selvä käsite. Ensiksikin voimme sanoa, että on ihmisiä paljon, joiden mielestä totuus on samaa kuin materialistinen maailmankatsomus, joiden mielestä totuus on sitä, että tämä elämä on ainoastaan ruumiillinen, näkyväinen. Ei ole muuta maailmaa kuin tämä näkyväinen maailma, joka meitä ympäröi, ei ole muuta elämää ihmisellä kuin tämä ruumiillinen elämä, jossa me nyt olemme. Heidän mielestään totuus on tämä. Ja jos me heiltä kysymme, millä tavalla ihminen voi päästä tähän totuuden tietoon, he vastaavat: tutkimalla, lukemalla. Tutkikaa varsinkin esimerkiksi luonnontieteitä. Tutkikaa meidän materialistisia kirjojamme, silloin te kyllä pian tulette aivan vakuutetuiksi siitä, että meidän maailmankatsomuksemme on totuus.

On taas toisia ihmisiä, joiden mielestä totuus on toisenlainen. Totuus on heidän mielestään sama kuin joku usko, varsinkin täällä länsimailla sama kuin kristinusko, Jumalan itsensä ilmoittama usko, jota ihmiset kyllä käsittävät hieman eri tavalla eri maissa ja eri kirkoissa, eri lahkoissa, mutta kuitenkin ylhäältä päin tullut, ilmoitettu usko. Kun siihen uskoon ja siihen uskontoon voi päästä kaikenlaisten menetelmien mukaan, joita kirkot ja lahkot tarkemmin selittävät, silloin, he sanovat, huomaamme, että se usko on

samaa kuin totuus.

Mutta määrittelemmekö me tässä nyt tänä iltana tätä sanaa samalla tavalla? Onko meille totuus samaa kuin joku n. k. tieteellinen, tieteellisellä tutkimuksella saavutettu maailmankatsomus? Tai onko totuus meille samaa kuin joku ilmoitettu, muualta, ylhäältä, mistä tahansa päin saatu uskonto? Vai onko tälle sanalle joku syvempi, laajempi, toisenlainen merkitys, jota meidän täytyy tarkemmin määritellä?

Epäilemättä niinkuin me tänä iltana asetamme kysymyksen tarkoitamme sanalla totuus jotakin aivan toista. Totuus on meille silloin samaa kuin X matematiikassa, totuus on meille silloin samaa kuin tuntematon arvo. Me emme tiedä totuutta. Me tietysti asetumme sille kannalle, kun kysymme oikein vakavasti, voiko ihminen saavuttaa tietoa totuudesta, me silloin tietysti asetumme sille kannalle, että me emme tiedä totuutta. Totuus on meille jokin tuntematon elämän arvo, jota meidän tulisi etsiä. Totuus ei ole silloin meidän mielessämme millään tavalla rajoitettu. Me emme sano: totuus ei voi käsittää muuta kuin tämän näkyväisen maailman, ei muuta kuin tämän ruumiillisen elämän. Me lisäämme myös: totuus ei niinkään voi olla samaa kuin määrätty uskonoppi, jonkin kirkon tai lahkon jumalallinen, omasta mielestään jumalallinen maailmankatsomus. Totuus ei voi olla sitä. Totuus on paljon laajempi, totuus käsittää paljon enemmän. Me voimme ymmärtää, että elämässä ja luonnossa, koko maailmassa on paljon semmoista, jota emme ole vielä tutkineet, jota emme tunne. Me ymmärrämme edeltä käsin, että maailmassa on myös näkymätöntä elämää, että luonnossa on näkymättömiä puolia. Me ymmärrämme, että ihmisissä itsessään on paljon semmoisia sielullisia ja henkisiä, joita ei vielä yleisesti tunneta, joita emme jokapäiväisessä elämässä aivan näe. Me ymmärrämme tämän edeltä käsin.

Kun me sanomme: voimmeko saada tietoa totuudesta,

tarkoitamme sillä, voimmeko saada tietoa, semmoista salaperäistä, kaikki käsittävää, jumalallista tietoa, joka ei ole tietoa ainoastaan näkyväisestä, vaan tietoa myöskin näkymättömistä, joka ei ole tietoa ainoastaan tästä ruumiillisesta, näkyväisestä elämästä, vaan myöskin tietoa kuolemasta. Sillä jos me olemme aivan rehellisiä itsellemme ja toisillemme, täytyy meidän myöntää, että meidän tietomme ovat sangen vaillinaiset, täytyy meidän myöntää, että elämää, maailmaa voi katsoa monelta puolelta, että ihmiset itse asiassa katsovat elämää eri tavalla, näkevät aivan eri asioita elämässä. Sehän on meidän aivan jokapäiväinen kokemuksemme. Ajatelkaa vain kahta ihmistä, jotka luonteeltaan ovat erilaisia. Toinen on esimerkiksi pessimistinen luonteeltaan. Kun hän katselee elämässä, hän aina näkee elämän ruman puolen, hän aina näkee kaikkea alhaista, kaikkea itsekästä, kaikkea rumaa, pois työntävää elämässä. Hän näkee, kuinka siinä on paljon vääryyttä, kuinka siinä on paljon epäinhimillistä. Toinen taas, joka luonteeltaan on optimisti, hän näkee elämässä kaunista, hänen silmänsä aina kääntyvät näkemään, mitä on kaunista, mitä on hyvää, mitä on epäitsekästä. Ei hänen silmänsä tarvitse olla suljettu itsekkäältä ja rumalta, mutta hän näkee myöskin kauniin ja epäitsekkään. Onhan meillä tuo vanha klassillinen esimerkki, tuo legenda Jeesuksesta, joka käveli opetuslastensa kanssa kaupungin portista ulos ja sillä oli tiellä koiran raato mätänemistilassa. Oppilaat kaikki kääntyivät kauhulla pois, he näkivät, tunsivat ainoastaan tuon raadon, tuon ruman koiran raadon, joka tuoksui pahalle, joka näytti hyvin rumalta. Mutta Jeesus sanoi: katsokaa tuon koiran hampaista, kuinka kauniit ne ovat. Tämä on vanha tarina, mutta tämä osoittaa meille niin selvästi, kuinka toinen saattoi nähdä kauniin ja hyvän siinä, missä toiset eivät sitä havainneet. Ja tämä on aivan jokapäiväinen kokemus, sillä ihmiset ovat erilaisia ja näkevät eri puolia elämästä.

Tämän johdosta jo voimme nähdä, että elämässä on paljon näkymätöntä. Jos emme me ole kehittäneet itsessämme täydellistä kykyä nähdä kaikkea kaunista ja hyvää ja epäitsekästä, silloin me emme vielä näe elämää kokonaisuudessaan, me emme vielä näe elämää kokonaisuudessaan, me emme vielä silloin sitä tunne niin paljon kuin sitä voi tuntea. Ja me voimme ymmärtää, että ihminen voi ottaa enemmän, voi mennä syvemmälle vielä kaikessa tässä tuntemisessa. Me voimme ymmärtää, että kukaties avautuu meille aivan toisenlaisia näköaloja vielä runollisuudenkin takana. Jos runoilija, jos taiteilija, jos nerokas ihminen näkee elämässä enemmän kuin jokapäiväinen ihminen, näkee semmoista ihanuutta, jota ei jokapäiväinen ihminen näe, voimme ymmärtää, että saattaa olla vielä toisenlaisia, korkeampia näköaloja tämänkin runollisuuden ja taiteellisuuden takana. Saattaa olla ihmisiä, jotka näkevät vielä syvemmälle, jotka näkevät ei ainoastaan esimerkiksi kaunista, mutta näkevät myöskin järkevää, näkevät järjen luonnossa, näkevät kaiken syyn, näkevät viisauden, näkevät, kuinka kaikkialla on harmoniaa vallitsemassa, kuinka kaikkialla vallitsee hyvyys ja rakkaus. Me voimme aivan ymmärtää edeltä käsin, että saattaa olla niinkin. Me olemme välillä itseasiassa oppineet avaamaan silmiämme enemmän näkemään, mitä elämässä piilee. Ja sitten vasta me huomaamme, jos olemme aivan rehellisiä itsellemme, että on suorastaan semmoisia kysymyksiä, joita emme osaa ratkaista, vaikka ne ovat aivan jokapäiväistä laatua. Esimerkiksi kuoleman kysymys. Joskin materialismi sanoo, ettei ole olemassa mitään kuoleman jälkeen, on tämä ainoastaan väite hänen puoleltaan. Hän ei voi sanoa sitä tietävänsä. Hänen täytyy myöntää, että se on hänen uskonsa. Hän voi korkeintaan sanoa esimerkiksi, jos hän on lääkäri: minä olen leikannut ihmisruumista pienempiin palasiin, enkä ole mistään löytänyt sielua, enkä ole mistään

löytänyt semmoista elämää, joka jäisi, kun ruumis kuolee. Hän voi korkeintaan tämän sanoa, mutta hänen täytyy heti myöntää, että hän ei mitään tiedä, jos me huomautamme hänelle, että sielu ei ole mikään ruumiillinen olento. Ihmisen sielu on aivan toisenlaatuinen, se elää toisessa maailmassa. Ihmisen henki on ajatteleva, tahtova, tunteva olento. Me emme osaa sanoa jokapäiväisen ymmärryksen kannalta, minkälainen aineellisuus tai aineettomuus sillä ihmisen hengellä on. Meidän täytyy vain myöntää, että me emme tiedä, me emme tiedä, mitä mahdollisesti vielä voi olla kuoleman jälkeen. Tavallinen jokapäiväinen ymmärrys, jos se on rehellinen, se myöntää, että se ei tiedä mitään kuolemasta ja kuoleman takaisista oloista.

Ja me huomaamme täten, kuinka luonnossa, elämässä, ihmisessä on paljon semmoista, jota emme ole tutkineet, on paljon semmoista, jota emme näe, jota emme tiedä. Ja sentähden, kun me teemme kysymyksen, voimmeko saavuttaa totuuden tietoa, tietoa totuudesta, tarkoitamme totuudella silloin tietoa myöskin näistä näkymättömistä asioista. Voimmeko saavuttaa tietoa kuoleman takaisista asioista? Voimmeko saavuttaa esimerkiksi persoonallista, todellista vakavaa tietoa elämästä kaikkea käsittävänä ilmiönä, ilmiönä, johon sisältyy sekä tämä nykyinen näkyväinen elämä että myöskin kuoleman takainen elämä, jos sitä on olemassa? Voimmeko saavuttaa semmoista totuuden tietoa?

Tämä on ihmiskunnan vanha, ikivanha kysymys. Tämän kysymyksen ovat ihmiset aina asettaneet. Aina kun meidän rakas ystävämme on kuollut, kun äiti on lapsensa kadottanut, kun mies on vaimonsa kadottanut, tekee hän tuon kysymyksen, ellei hän ennen sitä olisi tehnyt: onko mitään näkymätöntä olemassa, onko mitään henkistä olemassa, ei suinkaan kaikki voi olla lopussa? Hän välttämättä silloin tekee sen kysymyksen. Se on ihmiskunnan vanha kysymys.

Ja sentähden on myös aina ollut vastaus siihen kysymykseen. Jos me nyt kysymme, voimmeko saavuttaa tietoa totuudesta, niin te ymmärrätte ilman muuta, että tänä iltana olemme täällä sitä varten, että minä aion vastata siihen kysymykseen myöntävästi. Minä vastaan tähän kysymykseen, voimmeko saavuttaa tietoa totuudesta, minä vastaan siihen myöntävästi: me voimme saavuttaa. Ihminen on sellainen olento, hän on siinä asemassa, että hän voi päästä totuuden tietoon. Voiko hän helposti päästä siihen tietoon? Voiko hän ilman työtä ja vaivaa päästä siihen tietoon? Ei suinkaan. Hän saa paljon ponnistaa, hän saa paljon työtä tehdä, ennenkuin hän siihen tietoon pääsee. Mutta jos hän tahtoo sitä tietoa, silloin hän voi sitä saavuttaa. Ja sentähden luonnollisesti meidän toinen kysymyksemme on se kysymys, johon varsinaisesti tahdomme hieman syventyä, millä tavalla voi ihminen saavuttaa tietoa totuudesta, mitä meidän tulee tehdä, että pääsisimme tietoon näkymättömistä asioista, mitä meidän tulee tehdä, että pääsisimme omaperäiseen, itsenäiseen, todelliseen tietoon kuoleman takaisista asioista esimerkiksi? Mitä meidän tulee tehdä, että me saisimme nähdä elämää, katsoa elämää ja kuolemaa silmästä silmään samalla tavalla kuin me katselemme tätä näkyväistä maailmaa?

Me voimme sanoa, että on olemassa kolme tietä. On olemassa kolme tapaa, millä voimme pyrkiä totuuden tietoon. Jos ajattelemme, millä tavalla tietoa yleensä saavutetaan, mitenkä me pääsemme tietoon tästä meidän näkyväisestä maailmastamme, millä tavalla ihmiskunta vähitellen on kehittynyt pääasiassa ymmärtämään, tajuamaan tätä näkyväistä maailmaa, vaikkei se nyt enää tapahtuisi aivan samalla tavalla, voimme kuitenkin huomata ja ymmärtää ennenkaikkeaa, että ihmiskunnassa tämä tieto ympärillä olevasta maailmasta on herännyt ja kasvanut aivan määrättyjen lakien mukaan. Tieto saavutetaan sillä tavalla, että ensiksikin aistitaan. Ensin

tehdään aistillisia havaintoja. Ihminen on ensin aistimilla joutunut kosketuksiin, aistimiensa välityksellä joutunut kosketuksiin ympäröivään maailmaan. Hän on kuullut jotakin, hän on nähnyt jotakin, hän on koskenut jotakin sitä myöten aivan, kuinka aistimet ovat hänessä vähitellen kehittyneet, joka uusi aisti on tuonut hänelle uuden kysyn ottaa selvää ulkomaailmasta. Mutta tämä selvän ottaminen, tämä tietoon pääseminen ulkomaailmasta, se on luonnollisesti tapahtunut niin, että ihminen ensin on tehnyt havaintoja. Voimmehan vielä yleisesti huomata, että pitää niin tehdä, vaikka kaikki kehitys tietysti tapahtuu yksilön elämässä nopeammin kuin koko ihmiskunnassa, jos ajattelemme tieteellisesti ihmiskunnan kehityksen pitkää kulkua.

Ensin on ihminen siis tehnyt havaintoja. Silloin hän on samalla havainnut jonkinlaisten kokemusten kautta, että jotkut oliot ulkomaailmassa vetävät häntä puoleensa, toiset työntävät häntä luotaan. Hänessä herää tämmöinen arvostelu, jonkinlainen vaistomainen ulkomaailman arvostelu, ympäristön arvostelu. Jos ajattelemme, että ihminen raakalaistilassa esimerkiksi on syönyt jonkin myrkyllisen hedelmän tietämättä ensin, että se on myrkyllinen, hän on tullut siitä sairaaksi. Se ruoka veti häntä ensin puoleensa, se maistui hänen mielestään hyvältä, hän söi sitä liian paljon ja huomasi silloin, että hän tuli siitä sairaaksi. Silloin hän vähitellen oppi huomaamaan, että liika syöminen ei ollut hyvä, sillä tavalla hän jakoi vähitellen kaikki ympärillä olevan maailman ilmiöt samaan lajiin, huviin ja pahoihin. Semmoiset, jotka vetivät häntä puoleensa ja vaikuttivat hyvää, olivat hänen mielestään mieluisia ja hyviä. Toiset taas, jotka työnsivät häntä luotaan, joita hän kammosi, ne olivat hänen mielestään pahoja. Sillä tavallahan me tänä päivänä jaamme koko maailman kahteen luokkaan.

Sitten tämän toiseen asteen perästä seurasi ihmiskunnassa kolmas luokka. Nyt tietysti me tänä päivänä

olemme kaikki saavuttaneet nämä asteet. Jokainen meistä on täydellisesti tämän saavuttanut, niin että tämä on vain vertauskuva, tämä on vain schema, sillä nyt ei tapahdu niin jokapäiväisessä elämässä. Mutta kun ajattelemme ihmiskunnan vähitellen tapahtuvaa kehitystä, voimme ymmärtää, että vasta kolmannessa asteessa tapahtuu tuo todellinen järkeily, jolloin ajatus tuli mukaan ja todella jakoi ilmiöitä. Järki heräsi ja teki johtopäätöksiä, muodosti lakeja ilmiöistä, jolloin järki teki, vähitellen alkoi tehdä sitä, mitä se vielä tänä päivänä tekee kaikessa tieteellisessä työssä: etsii ilmiöiden takana olevia lakeja, niitä hallitsevia lakeja. Nämä kolme momenttia, nämä kolme astetta me voimme huomata kaikessa tiedon saavutuksessa. Jokaisessa tieteessä on nämä kolme puolta.

Kun äsken sanoin, että voimme erottaa kolme tietä, joita pitkin voimme päästä totuuden tietoon tai joita pitkin, paremmin sanoen, voimme etsiä totuutta – jätän vielä tuon kysymyksen sikseen, voimmeko jokaista pitkin päästä totuuden tietoon – mutta sanon, että on kolme tietä, voimme havaita kolme tietä, joita pitkin ihmiset aina etsivät totuutta, niin me voimme lisätä, että nämä kolme tietä, ne suhtautuvat suoranaisesti ja johtavat suoranaisesti näistä kolmesta asteesta, aistimuksesta, tuosta tunteiden arvostelusta, attraktiomi- ja repulsiomitunteista ja sitten järjellisestä ajattelemisesta. Näistä kolmesta asteesta johtuvat nämä kolme eri tietä, joita pitkin ihmiset ovat etsineet totuutta ja vielä tänä päivänä etsivät totuutta.

Ensimmäistä tietä voisimme kutsua psyykilliseksi tieksi. Toista tietä voisimme kutsua älylliseksi tieksi. Ja kolmatta tietä voisimme kutsua henkiseksi tieksi.

Mikä on silloin tuo ensimmäinen eli psyykillinen tie?

Se on se tie, joka ihmisjärjelle, jokaiselle ihmiselle ensiksi tuntuu luonnollisimmalta. Kun hän on ymmärtänyt,

että on olemassa näkymätön puoli elämästä, että on olemassa näkymätön elämä, näkymätön maailma, että on olemassa ihmisissä kukaties joku sielu, joku henki, jokin kuolematon, jotakin muuta kuin tämä näkyväinen olomuoto, silloin on luonnollista, että hän sanoo itselleen: jos tästä tahdon saavuttaa tietoa, silloin minun tietysti täytyy päästä jonkinlaiseen havaintoon. Minun täytyy silloin osata tehdä havaintoja näkymättömässä maailmassa, minun täytyy silloin voida tehdä, sanonko, aistillinen havainto, jollain tapaa minun täytyy aistita näkymätöntä maailmaa, jollain tapaa minun täytyy päästä sitä näkemään. Kuinka minä muuten voisin päästä mihinkään tietoon totuudesta, näkymättömästä totuudesta, näkymättömästä elämästä, ellen minä pääse sitä näkemään, sitä havaitsemaan, sitä aistillisesti tajuamaan, ellen minä sitä näe, sitä tajua jonkinlaisena ilmiöllisenä elämän olomuotona? Tämä on niin luonnollinen, yksinkertainen ja selvä johtopäätös ihmisen järjelle, että se on kaikista lähinnä oleva tie jokaisenkin ihmisen mielestä ensin. Ja vielä tänä päivänä monet ihmiset, jotka ottavat tämän kysymyksen vakavalta kannalta, he tahtovat aloittaa tästä kohdasta. He ymmärtävät: ihmisessä täytyy piillä jonkinlaisia salaisia aistimia, jonkinlaisia salaisia aistimismahdollisuuksia. Niitä hänen pitäisi itsessään herättää. Näitä salaisia havaitsemiskykyjä, jotka hänessä nyt piilevät, niitä hänen pitäisi herättää itsessään eloon, toimintaan, että hän pääsisi tajuamaan näkymätöntä maailmaa. Ja kun hän ymmärtää tämän, silloin on niin lähellä, että hän sanoo itselleen: minun täytyy koettaa herättää itsessäni näitä kykyjä, minun täytyy koettaa herättää eloon itsessäni niitä salaisia aisteja, joita ihmisessä täytyy piillä, silloin pääsen salaisen maailman yhteyteen. Eikä hän silloin tiedä, ei hän tavallisesti silloin tiedä muuta keinoa kuin keinon semmoisen, josta hän voi kuulla puhuttavan, josta hän voi lukea, jonka hän voi itsestäänkin tajuta, että se on aivankuin jotakin hienompaa,

ruumiillisesti hienompaa, jota hänen täytyy itsessään kasvattaa, itsessään herättää. Ja silloin aivan kuin jostakin sisästä päin tulee hänelle semmoinen selvyys, että hän ei voi mitään tällaisia salaisia kykyjä itsessään herättää, ellei hän ruumistaan puhdistaa, ellei hän pääse tavalla tai toisella ruumiinsa herraksi. Jos katselemme semmoisia ihmisiä, jolle tämä menettely on selvinnyt, huomaamme tavallisesti, että he harjoittavat jonkinlaista askeettista, enemmän tai vähemmän askeettista järjestelmää elämässään. He tahtovat päästä keinolla millä hyvänsä ruumiinsa herraksi, sillä he aavistavat, että jos heillä on ruumis hallussaan, silloin heissä herää jotakin salaista. He noudattavat erilaisia järjestelmiä, he koettavat ruumistaan puhdistaa erityisellä ruokajärjestelmällä, erityisellä voimistelulla, erityisillä harjoituksilla, askeettisilla harjoituksilla. Ja myöskin he koettavat herättää niitä uinuvia kykyjä itsessään tavallisesti siten, että he antautuvat tuon tuntemattoman, näkymättömän maailman voimien johdettaviksi. Sanalla sanoen, niinkuin me sanoisimme, he koettavat kehittää itsessään jonkinlaisia mediumistisia kykyjä. Semmoiset ihmiset tavallisesti koettavat vaipua jonkinlaiseen vastaanottavaiseen tilaan, koettavat pitää ajatuksiaan aisoissa, niin että eivät ajatukset heitä häiritsisi. Ja sitten he koettavat kuunnella, silloin kun he kuulevat jotakin näkymättömästä maailmasta. Tai sitten he odottavat, että heidän silmänsä menisivät auki. Taikka sitten he ottavat vaikkapa kynän käteensä ja odottavat, että jokin näkymätön vaikutus tulisi ja kirjoittaisi heidän kätensä kautta.

Me voimme havaita näitä ilmiöitä ja me voimme samalla nähdä, että ihmiset, jotka tahtoisivat itseään koettaa harjoittaa, he joutuvat sangen suuren vaaran alaisiksi. He kehittävät itsessään silloin mediumistisuutta ja tämä merkitsee, että he antautuvat tuntemattomien voimien johdettaviksi. Ja sen he kyllä aavistavatkin, mutta he eivät aavista, mitä vaaroja

siitä on. He antautuvat silloin tuntemattomien voimien johdettaviksi ja me voimme jokainen meistä ymmärtää, että ihminen samassa kadottaa omaa ihmisyyttään, kun hän antautuu epäitsenäiseksi. Ihminen, joka on yksilöllinen olento, hänellä itsellään on järki, hänen ei pitäisi tehdä mitään semmoista, josta hän ei ole selvillä, hänen ei pitäisi tehdä mitään semmoista, jota hän ei tiedä oikeaksi. Jos hän kehittää mediumistisesti itsessään salaisia kykyjä, silloin hän ei tiedä, mihinkä hän voi joutua. Ja me näemme, että sellaiset ihmiset joutuvat suurien vaarojen alaisiksi. He kehittävät itsessään mediumistisuutta, mutta sitten, jos se on niin pitkälle kehittynyt, että he joutuvat näkymättömän maailman kanssa tekemisiin, silloin se näkymätön maailma voi vaikuttaa heihin aivan odottamattomalla tavalla. Se voi vaikuttaa heihin niin, että se ottaa heidät käsiinsä, melkein voisimme sanoa koneellisiksi välikappaleiksi. Niinpä jokin hyvin ikävä vaikutus voi tulla siitä maailmasta päin, jokin hyvin lamauttava, hyvin alas päin vetävä, siveellisesti huono vaikutus voi heihin vaikuttaa. Me ymmärrämme, että näkymättömässä maailmassa, jos sitä on olemassa, että siinä on hyvin paljon kaikenlaisia voimia. Ei siinä ole ainoastaan hyviä voimia. Sillä jos tämä näkymätön maailma on tämän näkyväisen takana, silloin voisimme sanoa, että näkyväinen tavallaan on näkymättömän ilmennystä. Jos näkyväisessä on pahaa, silloin täytyy näkymättömässäkin olla. Jos antautuu näkymättömän johdettavaksi, silloin me joudumme yhtä hyvin pahojen voimien valtaan yhtä hyvin kuin hyvien. Ja me voimme nähdä, että semmoiset ihmiset, jotka koettavat itsessään mediumistisesti kehittää kykyjä, he voivat joutua siihenkin tilaan, jota voimme kutsua riivaamistilaksi. He tulevat riivatuiksi. Heihin voi ottaa asuntonsa aivan hyvin ikävä näkymättömän maailman voima. Me kutsumme sitä kyllä silloin ehkä tieteellisellä nimellä, tieteellisellä kielellä toisella

nimellä. Me sanomme ehkä, että he tulevat hulluiksi, että he tulevat sairaiksi, eivät itse tiedä, mikä se on, joka heitä niin äärettömästi hermostuttaa, joka saattaa heidät mielenvikaisuuden lähelle. Me sanomme, että se on silloin paha vaikutus näkymättömän maailman puolelta. On kyllä semmoisia ihmisiä, joilla luonnostaan on mediumistisia kykyjä. Semmoisia ihmisiä on kyllä. Heille on luonnollista, että he eivät voi syrjäyttää näitä kykyjä, joita heissä itsessään on. Meidän ei tarvitse urkkia, millä tavalla he ovat niitä kykyjä saavuttaneet. He ovat syntyneet niillä kyvyillä varustettuina. Heihin on syntymästä saakka tullut merkillisiä kykyjä ruumiiseen. He kutsuvat itse niitä mediumistisiksi kyvyiksi. He eivät voi niitä syrjäyttää, heidän täytyy ottaa ne lukuun. He jos kulkevat tätä tietä, niin me emme voi niin suuresti ihmetellä heitäkään. Mutta me voimme myöskin nähdä, että he kulkiessaan tällä tiellä, jos he yksinomaan tällä tavalla etsivät totuutta, voivat joutua kaikenlaisten harhojen valtaan. Sentähden että on aivan samaa kuin jos me ajattelisimme, että olisimme sokeita, syntyneet sokeina ja sitten yhtäkkiä meidän silmämme menisivät auki, silloin tietysti hämmästyisimme sitä uutta maailmaa, mitä me näemme, emmekä ollenkaan tietäisi, minkälaisia ovat sen maailman lait, sen elämän lait. Meidän täytyisi vähitellen oppia niitä ymmärtämään. Ja meidän täytyy sanoa, että vaikka me ihmiset olemme niin pitkän ajan nähneet silmillämme tätä näkyväistä maailmaa, emme sitä vielääkään täydellisesti ymmärrä. Kuinka luonnollista on silloin, että ne, joissa on tällaisia mediumistisia kykyjä luonnostaan, että he niitä itsessään kehittävät ja joutuvat tekemisiin näkymättömän maailman kanssa, mutta että se maailma on heille tuntematon maailma ja että he sentähden joutuvat monenlaisten harhojen alaisiksi, ennenkuin he lopulta saavuttavat siinä jonkinlaiset kansalaisoikeudet.

Jos nyt käännyimme katsomaan toista tietä, kun olemme

huomanneet, että tällä ensimmäisellä tiellä on paljon vaikeuksia ja vaaroja, niin voimme kutsua sitä toista tietä älylliseksi tieksi. Ja se silloin liittyy tähän toiseen asteeseen, josta puhuin, nimittäin siihen tunteiden omaan arvosteluun, että ihminen tuntee vetovoimaa muutamiin olioihin maailmassa ja vastenmielisyyttä toisia olioita, toisia ilmiöitä kohtaan. Tätä voimme, kun on kysymys totuuden etsimisestä, voimme silloin kutsua älylliseksi tieksi, sillä ihminen tällä älyllisellä tiellä, hän ei ajattele, hän ei aloita siitä ajatuksesta: minun pitää saada tehdä jonkinlaisia havaintoja näkymättömässä maailmassa, vaan hän aloittaa toisesta kohdasta. Hän sanoo itselleen, että hän tuntee vetovoimaa jotakin elämän puolta kohtaan. Hän voi ajatella, niinkuin äsken huomautin, että näkymättömässä maailmassa tietysti myöskin on paha. Hän ei tahdo joutua tekemisiin sen pahan kanssa, hän tahtois vain joutua tekemisiin sen hyvän kanssa. Hän tuntee vetovoimaa, hän tuntee ihailevansa sitä hyvää, mitä on näkymättömässä maailmassa. Hän näkee jonkinlaisen ihanteen, hän tutustuu jonkinlaiseen saavutukseen, tulokseen, josta sanotaan: tämä on saavutettu sillä tavalla, että on havaintoja tehty näkymättömässä maailmassa. Tämä tapahtuu elämässä. Ilmestyy ihminen, joka sanoo: minä olen tehnyt kokemuksia näkymättömässä maailmassa, minä olen tehnyt havaintoja näkymättömästä elämästä ja minä olen näihin ja näihin johtopäätöksiin tullut, näihin ja näihin tuloksiin tullut. Minä tiedän, millä tavalla näihin tuloksiin voi tulla, voi päästä. Minä voin neuvoa sinulle, millä tavalla sinä voit näihin samoihin tuloksiin päästä. Niin tapahtuu ihmiskunnassa, niin on aina tapahtunut. Ajatelkaamme vain hiukkasen, niin huomaamme, että kaikki uskonnot edustavat tätä tietä. Kaikki uskonnot ovat sanoneet: me perustumme tietoon salaisista asioista. Me tiedämme elämän ja kuoleman salaisuuden. Me tiedämme, millä tavalla ihminen voi päästä totuuteen. Me voimme neuvoa

hänelle, mitä hänen tulee tehdä, että hän pääsisi totuuden tietoon. Näin ovat kaikki uskonnot sanoneet. Ja kaikki uskonnot ovat, kukin omalla tavallaan, selittäneet henkisen elämän katsomuksia, kunkin ihmisen elämäntutkimuksia. Itseasiassa jotkut syvemmän elämän katsomukset ovat lähellä toisiaan, mutta ne voivat muodollisesti erota toisistaan. Kukin uskonto sanoo: tähän ja tähän elämäntutkimukseen ihminen voi päästä tutkimalla noita elämän syvimpiä asioita. Olkoon sitten, että se uskonto sanoisi: minä olen itse näitä asioita tutkinut ja päätenyt siihen, tai sitten: minulle on näkymättömän maailman puolelta niin ilmoitettu. Itse kukin sitten lisää joko: kun sinä noudatat sitä menetelmää, jota minä esitän, pääset sinä näkemään samoin kuin minä; tai sitten: kun sinä noudatat sitä menetelmää, jota minä esitän, pääset sinäkin kuulemaan näkymättömän maailman puolelta samaa kuin minä, sinulle ilmoitetaan silloin myöskin samaa kuin minulle on ilmoitettu. Me voisimme sanoa, että esim. Buddhan usko sanoo: ei ole mitään muuta pelastusta kuin totuuden tiedossa. Seuraa minua, sanoo Buddha. Tee niinkuin minä sinulle neuvon, silloin sinä pääset totuuden tietoon, silloin totuus sinut vapauttaa. Kristinuskossa sanotaan: ei ole mitään muuta pelastajaa kuin Kristus. Tee niinkuin minä käsken, sanoo kristillinen kirkko, silloin sinä pääset tuon Kristuksen yhteyteen, silloin Kristus ilmoittaa itsensä sinulle samalla tavalla kuin hän on ilmoittanut itsensä kaikille todellisille kristityille. Uskonto aina esittää jonkin maailmankatsomuksen, jonkin tiedon saavutuksen tuloksen ja neuvoo, millä tavalla ihminen, toinen ihminen voi päästä samaan tulokseen. Ihminen silloin, yksi silloin voi innostua tästä ihanteesta. Yksilö silloin voi ihastua tähän ihanteeseen ja sanoa todella: minä uskon. Ihminen voi ajatella, kuvitella mielessään semmoista pyhää ihmistä kuin Buddha tai semmoista pyhää ihmistä kuin Kristus ja tuntee uskovansa siihen ihmiseen. Taikka myös elävä ihminen esiintyy ja puhuu

vakavasti ja sanoo: niin, minä olen päässyt totuuden tietoon. Tämän minä olen saavuttanut. Minä voin sinulle neuvoa, millä tavalla sinun tulee tehdä, että sinä pääsisit samaan tietoon. Ja ihminen saattaa silloin tuntea suurta vetäymystä tätä ihmistä kohtaan. Hän on pyhä ihminen, hän on suuri ihminen, minä tunnen koko olemuksessani, että hän on korkealla yläpuolella minua. Ihminen ihastuu ja innostuu ja tuntee, että hän tahtoo tuon ihmisen opettajakseen. Hän kuuntelee hänen neuvojaan, hän ehkä koettaa niitä noudattaa.

Meidän täytyy myöntää: tämä on todellista uskontoa. Tämä on kaiken uskonnon sisin ydin. Ei se ole mikään uskonto, että me sanomme, että me uskomme, emmekä tiedä, mitä me uskomme ja minkä tähden me uskomme. Ei se ole mitään todellista uskontoa, vaan se on tietysti todellista uskontoa, on aina ollut ja tulee olemaan niin kauan kuin uskontoa on, se on tietysti todellista uskontoa, että ihminen on aivankuin saavuttanut ihanteen, johon hän uskoo, on saanut opettajan, johon hän uskoo, vapahtajan, johon hän uskoo ja jonka sanoja hän koettaa noudattaa. Hän koettaa elämässään noudattaa tuon opettajan, tuon vapahtajan sanoja. Se on todellista uskontoa.

Ja me voimme nähdä, kun me tutkimme tätä tietä, tätä älyllistä tietä, jota pitkin ihmiset etsivät totuutta, me voimme huomata, kuinka silläkin tiellä on, jos etunsa, myös vaaransa. Luonnollisesti. Kun ihminen ottaa ulkopuolelta vastaan ihanteen, kun ihminen hyväksyy ulkopuolella itseään jonkun opettajaksi, silloin hän korkeintaan voi tulla tuon ihanteen kaltaiseksi. Silloin hän korkeintaan voi saavuttaa semmoisen asteen, jommainen on hänen opettajansa. Tämä on aivan luonnollista. Jos nyt opettaja ei ole erittäin kehittynyt olento, senhän me huomaamme monissa lahkoissa, kirjoissa on sellaisia, on saarnaajia, joihin ihmiset ihastuvat, joita he valitsevat opettajikseen, he eivät ole erityisen kehittyneitä –

silloin me aina voimme huomata aivan välttämättömänä ilmiönä, että heidän seuraajansa muodostuvat ahdasmielisiksi, he muodostuvat jonkin verran ulkokulttaisiksi, jonkin verran itserakkaisiksi. He luulevat: nyt he ovat tekemisissä oikein itse totuuden kanssa, itse Jumalan kanssa, jonkun erityisesti Jumalan valikoiman olennon välityksellä. Se kasvattaa heissä itserakkautta ja ahdasmielisyyttä, suvaitsemattomuutta. He voivat sääliä niitä, jotka eivät näe samalla tavalla kuin he, jotka eivät kunnioita heidän opettajaansa yhtä paljon kuin he kunnioittavat. Mutta he voivat myöskin tuntea vihaa niitä kohtaan. Mistä ovat kaikki uskonnolliset vainot, kaikki uskonsodat ja kaikki nuo ikävät ilmiöt uskonnollisen elämän alalla tulleet, ellei juuri tästä? Tässä on suuri vaara ihmisille, kun he yrittävät kulkea tätä älyllis-uskonnollista tietä. Ainoastaan jos he syventyvät jonkin uskonnon alkuperäisen opin oppeihin, ainoastaan jos he koettavat tutustua jonkin uskonnon alkuperäiseen keskushenkilöön. Siis jos esim. kristinuskossa ihminen etsiessään totuutta ei, käytämme semmoista sanaa, valitse papeista, saarnaajista, toisista kristityistä, vaan etsii itse Kristusta, ainoastaan silloin, jos ihminen aloittaa, sanokaamme, siitä että hän evankeliumeista etsii itse Kristusta ja Kristuksen oppeja ja koettaa niitä noudattaa ja koettaa omin päin noudattamalla Kristuksen oppeja päästä yhteyteen Kristuksen kanssa. Taikka toiselta puolen, jos Buddhan uskossa, Buddhan uskonnossa joku buddhalainen menettelee samalla tavalla, ainoastaan silloin me voimme huomata, ainoastaan silloin meidän täytyy myöntää, että ne ihmiset herättävät ja kasvattavat itsessään hyviä voimia. Yksinomaan ainoastaan silloin. Sillä meidän täytyy myöntää, jos näitä suuria ihmisiä, mitä ihmiskunnassa on esiintynyt, meidän täytyy myöntää, jos tutkimme ihmiskunnan henkistä, uskonnollista historiaa, että nuo suuret ihmiset, jotka silloin tällöin ovat esiintyneet maan päällä, että he ovat olleet vapaita

kaikesta itsekkyydestä, kaikesta ahdasmielisyydestä, suvaitsemattomuudesta. Sen me kuitenkin mieluummin voimme myöntää heistä kuin jostakin toisesta jonkin lahkoon johtajasta, jostakin saarnamiehestä, jonka vikoja me näemme edessämme. Me olemme ainakin heistä tehneet niin ihanteellisen kuvan, saaneet heistä, näistä suurista ihmisistä niin ihanteellisen kuvan, että jos me koetamme kulkea heidän jäljissään, jos me koetamme sieluissamme yhtyä heidän henkeensä, silloin me emme kehitä itsessämme mitään itsekästä, mitään ahdasta, mitään alhaista, vaan silloin me päästämme itsessämme vapaiksi hyviä voimia. Ainoastaan siinä tapauksessa me voimme ja täytyy myöntää tämä.

Muuten kun me tarkastelemme ja tutkimme uskonnollista elämää, voimme huomata, kuinka kaukana se itse asiassa on tästä ihanteesta, kuinka paljon siihen on sekoittunut kaikkea turhamaisuutta, kaikkea ulkokultaisuutta, kaikkea tietämättömyyttä, kaikkea ahdasmielisyyttä ja suvaitsemattomuutta, puhumattakaan vielä alhaisemmista vaistoista, kuten julmuudesta, kataluudesta ja kostonhimosta j. n. e.

Emme siis nykyajan ihmisinä, ihmisinä semmoisina, joissa järki on kehittynyt siihen kohtaan, että ihminen tahtoo itse kaikkea ymmärtää ja arvostella, että ihminen voi kaikkia asioita arvostella ja samalla myöskin ymmärtää, enne siis nykyajan ihmisinä voi ihan ehdottomasti antaa kannatusta tällekään tielle, emmekä ollenkaan, jos katsomme sitä tietä semmoisena kuin se tavallisesti ilmestyy ihmisten kesken, vaan päinvastoin me kysymme itseltämme: eiköhän uskonnon aika ole ohi, eiköhän kirkon aika pian ole ohi, eiköhän lahkosten aika pian ole ohi? Eikö ole tuleva sellaista aikaa, ettei ole olemassa kuin yksi uskonto tai, jos niin sanoo, paremmin sanoen, yksi totuus? Eikö ole tuleva semmoista aikaa, että kaikki ihmiset ymmärtävät, että totuus on yksi ja sitä voidaan etsiä vain sillä

tavalla, että kukin yksilö sen totuuden löytää, vaikka kukin löytää sen totuuden omalla tavallaan. Meidän täytyy tehdä itsellemme tämä kysymys ja se samalla vie meidät silloin lähemmälle kolmatta tietä. Se vie meidät kolmannen tien alkuun, sen tien alkuun, jota olen kutsunut henkiseksi tieksi. Me tulemme silloin henkisen tien alkuun. Ja se tie vastaa tuota kolmatta astetta yleensä tiedon saavutuksessa. Sitä astetta, joka on tuo varsinaisesti järkeilevä, ajatteleva, harkitseva, päätelmiä tekevä, lakeja etsivä kyky ihmisessä.

Mikä on tämä tie? Millä tavalla ihminen tällä kolmannella tiellä, henkisellä tiellä etsii totuutta? Jos voimme sanoa, että hän sillä ensimmäisellä, mediumistisella tiellä koettaa puhdistaa ruumistaan, voimme huomata, että hän toisella tiellä, uskonnon tiellä aina koettaa puhdistaa tunteitaan, kun hän vakavasti sillä kulkee. Ja nyt voimme sanoa, että tällä kolmannella, henkisellä tiellä ihminen aloittaa järjen puhdistuksella. Ihmisen täytyy aloittaa siitä, että hän puhdistaa järkeään, hän kasvattaa ymmärrystään, hän kasvattaa ajatustaan. Hänen pitää niin paljon tutkia, niin paljon kaikkea asioita lukea ja ajatella, mietiskellä. Hänen pitää niin kehittää itsessään järkeä ja ymmärrystä, että hän pääsee määrättyyn kohtaan, Hänen pitää niin paljon tutkia ei ainoastaan tieteitä ja filosofiaa, vaan myöskin maailman uskontoja, hän pitää niin paljon tutkia kaikkien viisasten, viisaitten ihmisten elämänoppia, että hän lopulta pääsee ensimmäisen suuren totuuden tietoon. Sillä kun ihminen puhdistaa järkeään, kun ihminen etsii ja tutkii koko sielullaan, koko hengellään, koko sydämensä voimalla etsii totuutta, tutkii, katselee myös elämää, ei tutki ainoastaan henkeä, vaan tutkii myös elävää elämää, silloin ihminen pääsee ensimmäisen suuren totuuden perille. Silloin hänessä herää ensimmäinen tieto. Mikä on se tieto? Se on niin yksinkertainen, se on niin lähellä oleva, sen jokainen teistä tietää ja kuitenkin eivät ihmiset sitä tiedä. Se on niin

selvä tämä totuus ja kuitenkin ihmiset aina koettavat peittää silmiään, niin etteivät näkisi tätä totuutta, varsinkin kun he sanovat etsivänsä totuutta.

Tätä ensimmäinen totuus, jonka ihminen voi nähdä, jonka ihminen näkee silloin kun hänen järkensä on puhdistunut, tämä ensimmäinen totuus on se, että me olemme kaikki veljiä. Kaikki. Eikä tämä ollenkaan ole mikään peräti jokapäiväinen asia, tämä on hyvin syvä asia. Ihminen näkee, että me kaikki ihmiset ja eläimet ja kaikki luontokappaleet ja hän lisää myös: ja kaikki enkelit ja jumalat, että me kaikki olemme veljiä. Sillä se ensimmäinen totuus, minkä ihminen näkee, minkä hän näkee järjellään, silloin kun hänen henkensä valistuu, on se, että kaiken takana, kaikkien olentojen takana on yksi suuri tuntematon totuus, on yksi suuri Jumala. Kaikki elämä, me kaikki olemme siitä Jumalasta lähteneet. Meissä jokaisessa asuu se tuntematon Jumala. Ja vaikka toinen meistä olisi kehittyneempi toista, vaikka me ihmisinä olemme kehittyneemmät eläintä, kehittyneemmät kasveja, kehittyneemmät kiviä, vaikka joku enkeli tai joku jumala voi olla meitä kehittyneempi, niin me kuitenkin olemme veljiä. Me emme voi palvella toisiamme jumalina. Jos joku arkkienkeli, pääenkeli tai joku korkea jumala tulisi tänne meidän keskellemme, niin me tietäisimme, kun me tämän totuuden tiedämme, me tietäisimme, että hän on meidän veljemme. Me emme voi häntä palvella. Ei ole muuta kuin yksi tuntematon totuus, yksi jumaluus, joka on meidän kaikkien takana, jota yksin me ikuisesti palvelemme, ei mitään muuta. Me olemme kaikki veljiä.

Ja kun ihmisessä herää tämä tieto, hän samalla tietää: tuo jumaluus, joka on kaiken takana, on minulle tuntematon jumaluus, joka on kaiken takana, on minulle tuntematon vielä. Se voi olla tuntematon ehkä korkeimmille jumalille, korkeimmille jumalallisille olennoille tuo sama totuus ja

jumaluus, voi ehkä olla tuntematon, minä en sitä tiedä. Sen minä tiedän, sanoo ihminen itselleen, kun hän on tämän ensimmäisen totuuden nähnyt, sen minä tiedän, että minä en vielä tiedä mitään.

Tämä on se ensimmäinen totuus, minkä ihminen voi nähdä. Ja se heti vapauttaa hänet, se heti nostaa hänet aivan kuin ylös uuteen, kirikkaaseen elämään. Hän on nyt vapaa, hän on ihminen, hän on veli kaikkien kanssa maailmankaikkeudessa.

Ja sitten kun hän on tämän ensimmäisen totuuden nähnyt, silloin hän tällä henkisellä tiellä voi tehdä toisen havainnon, silloin hän voi nähdä toisen totuuden, eli tulee tuntemaan toisen totuuden, saman totuuden uudella tavalla, sanokaamme niin, hän voi silloin syvemmin päästä totuuden yhteyteen. Mikä on tämä toinen aste tällä henkisellä tiellä?

Se, että ihminen ehkä yhtäkkiä, ehkä vähitellen näkee, tuntee, että tämä suuri elämä, mikä on maailmankaikkeudessa, tuo suuri ja tuntematon elämä, tuo suuri tuntematon jumaluus, että se on elävää elämää, että se ei ole mikään kuollut periaate, mikään semmoinen järki, totuus, kuollut laki, kokoelma lakeja, tai kuinka minä sitä kutsuisin, vaan että se on elävää elämää. Se virtaa ihmisen sisään. Ihmisen sisään virtaa avaruuden käsittämättömistä ja äärettömistä syvyyksistä uusi elämä. Minkälainen on se elämä? Se on rakkaus. Se on se elämä, joka on yhtä, kaikkien ilmiöiden takana, joka on yhtenäinen elämä, yhtenäinen totuus kaikkien ilmiöiden takana. Ja sentähden se elämä, kun se virtaa ihmisen sisään ja täyttää hänen tajuntansa, se elämä, se ilmenee hänen tajunnalleen rakkautena. Hän tuntee, että hän rakastaa, että hän rakastaa kaikkia. Hän tuntee rakastavansa koko maailmaa, kaikkia olentoja, koko elämää. Kaikkeuden suuri elämä virtaa hänen sisäänsä ja nostaa hänet pois itsekkyydestä, nostaa hänet pois suorastaan ruumiillisesta ja persoonallisesta elämästä. Jonakin

hetkenä voi tuntua niinkuin ihminen jo olisi noussut kaikkein täydellisyyteen, mutta seuraavana hetkenä hän herää huomaamaan, että tuo olikin vain hetkellinen kokemus. Kuitenkin hän tietää sen, että hän itse voi itseään puhdistaa, ei hän itse puhdistamalla ruumistaan, puhdistamalla tunteitaan voi päästä totuuden tietoon, vaan siten hän pääsee totuuden tietoon, että hän antaa totuuden virrata itseensä ja totuuden itseään täyttää, itseään puhdistaa. Toisella kielellä: ei ole muuta vapahtajaa tai puhdistajaa kuin Jumala itse. Ihmisen täytyy ottaa vastaan Jumala. Ja kun ihminen ottaa vastaan Jumalan sieluunsa, henkeensä, silloin Jumala hänet puhdistaa, silloin Jumala hänet nostaa ylös, silloin Jumala täyttää hänet riemulla ja rakkaudella. Ja kun ihminen tässä elämässä etenee, silloin hän kyllä voi tehdä merkillisiä havaintoja. Silloin hän voi huomata, että hän itse asiassa aivankuin kulkee semmoista määrättyä tietä, joka vie hänet vastakkaisessa järjestyksessä näkymätöntä maailmaa tuntemaan. Näkyväistä maailmaa hän on oppinut tuntemaan sillä tavalla, että hän on silmillään tehnyt aistillisia havaintoja ja sitten myös jotakin tuntenut ja tehnyt järjellisiä johtopäätöksiä. Nyt hänen järkensä ensinnä on täyttynyt valolla, sitten hänen sielunsa, hänen tunteensa, hänen persoonallisuutensa puhdistuu ja täyttyy rakkaudella ja lopuksi hän alkaa tehdä aistillisia, niin sanoaksemme aistillisia havaintoja. Mutta kun hän nyt alkaa tehdä aistillisia havaintoja näkymättömässä maailmassa, nyt alkavat mennä sisäiset silmät auki. Kun hän nyt silmillään saa kurkistaa näkymättömään maailmaan, silloin hän ei millään tavalla voi joutua pois tasapainosta. Hän ei millään tavalla voi tulla häiriytyksi sielussaan, sen tähden että hänellä on henkinen tasapaino, joka on yläpuolella kaikkia aistillisia havaintoja, sen tähden että hän astuu uuteen maailmaan, jossa hänen henkisenä taustanaan on yhtä suuri totuus kuin se on tässä maailmassa. Kun hän astuu uuteen maailmaan ja tekee siinä havaintoja, kun hän astuu

näkymättömään maailmaan ja tekee siinä havaintoja, niin nämä havainnot rikastuttavat häntä ainoastaan, niin sanoaksemme, aineellisella tavalla. Ne eivät voi häntä rikastuttaa siinä mielessä, että ne häntä millään tavalla muuttaisivat. Sillä hän osaa arvostella niitä uusia havaintoja, mitä hän tekee. Ja hänen täytyy niitä arvostella tuon saman hengen valon mukaan, mikä hänellä on jo ollut. Jos avautuu hänelle toinen maailma, mikä ennen on hänelle ollut näkymätön, jos se avautuu hänelle näkyväksi, silloin hän ei joudu hämilleen. Hän on jo näkevä henkisesti. Hän tietää, että tuonkin maailman ilmiöiden takana on sama Jumala, sama rakkaus. Nämä ilmiöt ainoastaan opettavat häntä näkemään sitä maailmaa ja opettavat hänelle, millä tavalla hän voi suhtautua siihen maailmaan, millä tavalla hän voisi siinä tehdä työtä. Mutta itse se henkinen tieto ja pohja, mikä hänellä on, se hänelle näyttää, mille kannalle hänen tulee asettua sen maailman ilmiöiden suhteen. Ei mikään, joka vie häntä eteenpäin tuossa uudessa näkymättömässä maailmassa, ei mikään semmoinen häneen vaikuta, jos hän pitää kiinni siitä henkisestä tiedosta. Niinkuin ihminen, joka aivan kuin alhaalta päin nousee siihen uuteen, siihen näkymättömään maailmaan, kun sen ihanuudet avautuvat, hän kohdistuu yhteen ja toiseen ja saa tehdä samanlaisen katkeran kokemuksen kuin hänen on täytynyt tehdä näkyväisessä maailmassa. Mutta kun hän on saavuttanut tämän hengen tasapainon ja silloin avaa silmänsä näkemään näkymätöntä maailmaa, silloin hän ei kadota tasapainoaan, silloin hän heti aina osaa arvostella sen ilmiöitä oikealta kannalta. Ne eivät voi houkuta häntä itseään. Ne ainoastaan antavat hänelle uusia mahdollisuuksia tehdä epätavallista työtä. Semmoinen ihminen, joka on kulkenut läpi nuo kaksi ensimmäistä astetta, hän kyllä saa ihmeellisiä kokemuksia, hän kyllä saa nähdä paljon, Hänelle paljastuu kuoleman salaisuus, hänelle avautuu kuoleman valtakunta, hän saa tehdä työtä

varjojen keskellä. Mutta hänen inhimillinen henkinen tasapainonsa, se pysyy samana.

Hän tekee sitten vielä merkillisen kokemuksen. Hän tekee sitten vielä neljännen sangen merkillisen kokemuksen. Ja senkin perästä hän tekee yhä uusia ja uusia kokemuksia, mutta niistä ei tarvitse puhua, niistä ei tarvitse julkisesti puhua. Silloin kun ihminen tekee nämä neljä kokemusta elämässään, niin silloin hän jo on tullut niin toisenlaiseen elämään, että siellä itse asiassa tarvitaan aivan toisenlaisia ohjauksia ja hän itse löytää sieltä aivan semmoista, jota ei voi ilmaista oikeastaan fyysillisillä sanoilla. Mutta hän voi tehdä vielä yhden, neljännen kokemuksen, joka todella muuttaa maailman hänen silmissään ja näyttää hänelle, että tämä elämä on aivan toinen kuin mitä ihmiset tavallisesti luulevat. Tämä neljäs kokemus on se, että ihminen oppii elämään oman ruumiinsa ulkopuolella, että hän saa kokea, että hän ei ole riippuvainen ollenkaan tästä fyysisestä, näkyväisestä ruumiista, että hän itse asiassa on aivan kuin toinen olento, joka asuu tässä näkyväisessä ruumiissa. Tämä ruumis on hänelle ikäänkuin jonkinlainen vieraskoti, jossa hän asustaa, mutta jonka hän jättää elämänsäkin aikana ja hän ainakin jättää kuollessaan. Hän saa kokea, että hän voi aivan täydellisesti inhimillisenä ja järkevänä olentona elää tässä fyysisen ruumiin ulkopuolella. Ja tämä tietysti kerrassaan muuttaa hänen käsityksensä ihmiselämästä. Hän tietää silloin, että ihminen ei ole kuolevainen olento. Hän tietää silloin, että ihmisessä jotakin elää kuoleman jälkeen. Hän tietää silloin, että se, mitä me kutsumme kärsimykseksi elämässä, se, mitä me kutsumme kovaksi kohtaloksi elämässä, että se kaikki on seurausta määrättyistä syistä, että se kaikki on semmoista, joita ihminen on itse itselleen tietämättömyydessään valmistanut. Hän tietää, että ihmiset kaikki ovat kuolemattomia olentoja, että he kaikki ovat olentoja, jotka kerran tulevat tietoisiksi siitä, että ovat

sieluja ja henkisiä olentoja, ei ruumiita. Hän tietää, että jokainen ihminen on kerran pääsevä totuuden tietoon, on kerran tuleva yhtä paljon jumalaksi kuin muut korkeat olennot, sillä hän saa tavata toisia korkeita henkiolentoja, jotka hänelle ovat vakuuttaneet, että se, minkä minä olen saavuttanut sen hänkin saavuttaa. Hän ymmärtää sen itse. Tämä muuttaa hänen elämäkatsomuksensa, tämä antaa hänelle toisenlaisen lähtökohdan koko elämälle. Ja hän ymmärtää, että kun ihmiset yleensä kaikki pääsevät niin pitkälle, silloin kyllä he vapaaehtoisesti muuttavat koko tämän elämän maan päällä. Hän voi nähdä, hän ymmärtää, että ihmiset, kun ovat tehneet, niin paljon ovat tehneet näitä kokemuksia, silloin heille selviää, että tämä heidän näkyväinen elämänsä maan päällä on heillä sitä varten, että he täällä oppisivat ja sitten muuttaisivat tämän maallisen elämän paratiisiksi. He oppivat nämä ensin kärsimyksen koulussa. Mutta sitten kun ovat oppineet kärsimyksen läksyn, silloin he vapaaehtoisesti tulevat muuttamaan tämän elämän paratiisiksi. Sillä sitä varten on tämä maapallokin olemassa, että siitä muodostuisi mitä uskonnossa kutsutaan, tuhatvuotisen valtakunnan koti. Ja me ymmärrämme, että ne ihmiset, jotka uneksivat onnellisesta tulevaisuudesta, jotka uneksivat veljellisestä elämästä, ihanteellisesta elämästä tämän maan päällä, että ne ihmiset eivät ole erehtyneet. He ovat aivankuin näyssä nähneet, kuinka tulevaisuudessa tulee olemaan. He ovat aivan kuin saaneet pienen vilahduksen siitä, mikä on todella ihmisen tehtävä. Ja he koettavat tehdä työtä sen puolesta, että se aika joutuisi ihmiskunnalle.